

DOCUMENTS

INVENTARI DEL BOTIGUER PERE YLARI (1465)

Maria Antònia Segura Bonnín / Maria Barceló Crespí

Universitat de les Illes Balears

Resum: L'inventari de 1465 d'un botiguer a una plaça de referència de la Ciutat de Mallorca, la de Cort, forneix informacions sobre el comerç tardomedieval de teixits tant per la natura de les teles com per la procedència i pel lèxic. Així mateix, se'n dedueix l'estructura d'una casa que té la botiga incorporada amb tot el parament. Ambdós tipus de dades permeten l'estudi individual o comparatiu d'aquest negoci i habitatge. Finalment, és interessant l'elenc dels documents relatius al patrimoni familiar.

Paraules clau: Botiguer, inventari, teixits, Mallorca.

Abstract: An inventory dated 1465, established by the owner of a shop situated on the square of Cort, one of the main squares in the City of Mallorca, provides us with information regarding the trade of fabrics during the late middle ages, with details associated to the nature of the fabrics, their origins and the related terms. It is also useful for the understanding of the structure of a shop incorporated within the house with all its accessories and furniture. Both types of data allow us to carry out the individual or comparative study of this shop attached to a house. Furthermore, the set of documents related to the family's assets is in itself of great interest, as well.

Key words: Shopkeeper, inventory, fabrics, Majorca.

L'inventari dels béns del difunt Pere Ylari es féu a instàncies de la filla i hereva, Margalida Ylari, el dia 10 de desembre de 1465 davant el notari Pere Martorell, poc després de la mort de sa mare, Caterina, fins llavors propietària. S'especifica que Margalida era molt jove, menor de vint-i-cinc anys i major de catorze.

Les cases, residència i botiga del tender Pere Ylari eren propietat de la família i s'ubicaven a la plaça de Cort, parròquia de Santa Eulàlia.¹ Reunien dues cases en una sola i afrontaven amb les de Nicolau Martí i amb tres carrers públics. L'immoble tenia tres càrregues de lluïisme i censals.

L'inventari de tota la casa -vuit estances, descomptant la botiga- només ocupa set pàgines, mentre que l'elenc de la botiga n'ocupa onze i mitja. En la distribució de l'habitable, cal tenir en compte que 'casa' significa 'habitació'.

A peu de carrer:

El menjador

Per la quantitat de mobles que hi havia i per la varietat dels objectes que s'hi trobaven, el menjador tenia una bona mida i bé podia ser una sala d'usos múltiples.

La casa de la cambra

La situació i l'atuell de la cambra fan pensar que hi dormia la persona de la família que tenia el negoci a càrrec seu. Són de notar, entre els mobles, dos cofres amb objectes valuosos, un arquibanc de dues caixes estibat de roba de llar i un moble escriptori.

La botiga

Amb entrada interior per l'obrador del cotó i amb porta a la carrera. Tenia un pilar que dividia l'espai en dos. L'interès de l'inventari rau sobretot en ella per la quantitat i diversitat d'objectes que s'hi trobaven, de manera especial, les teles. S'hi acaramullaven:

Teixits. Peces senceres o escapolons de teixits gruixuts o bastos: burell, parella, cànem, fustani, xarpellera, teles per màrfeques. O de teixits fins: vels, seda i terçanell, velluts i "bristo" (<Bristol), teixit de llana anglès. I també els de Flandes, que rebien el nom de tela d'"ustade" (<Ostende) o d'Holanda. Així mateix, drap i tela d'Alemanya, de Calàbria, de Gènova i de Nàpols, lli d'Alexandria, cotonia de Xipre.

Articles de merceria. Vetes, didals, quantitat d'agulles de cap i agulles de cosir o per a mantell, flocadures, trena d'or per a casulles, cabdells de fil -de Borgonya, de Nàpols, de Niça-, barrets, capells i capirons, gandalles, guants i mitons, clauers, tisores, quantitat de sivelles per a sabater, corretges i cinyells, mocadors, pintes, cabeços i platon, bosses de Messina. O bijuteria: rosaris, collars, una tovallola de cap de lliit amb argenteria per a parteres.

Articles de ferreteria. Quantitat de claus, ganivets i coltellines, beines, tatxes estanyades o negres, capçanes per a capirons, balances, cadenats.

Eines o peces com dogues de bóta, fil per a ballestes, debanadores, corda de cànem, llata,

¹ Sobre tenders i botiguers, veg. SEGURA BONNÍN, M.A.: "Notícia d'un plet d'apotecaris i sucrers contra els tenders de Palma", *Francesc Riera Montserrat. Des de l'abundància del cor*, Palma, 2012, p. 138-144.

alenes de sabater o selleter, ancles de teixidor, cadenats, canallers per ordir, cardes de paraire, sapons o caveguells, xebrons, sedassos, rateres.

Armes. Broquer, golondart.

Recipients. Alfàbies, barrals, gerres, barrils, bótes de mena, carretells.

Peces de vestir. Roba confeccionada de dona, com els brians, cambuixos, albaneques, vels, cossets de seda amb argenteria, gandalles, midons. O roba d'home, com camises. I també calçat: borseguins, espartenyas.

Mesures. Són tan migrades que semblen d'ús de la botiga: una cana de fust, un quartó. Diverses balances: de pes de florí, sense bras, petites i altres petites guarnides.

Documents i llibres. Denou documents individualitzats -testament, escriptures de compravenda- i moltes cartes i escriptures sense especificar. Cinc llibres: dos llibres de comptes d'albarans, dades i rebudes; dos llibres de comptes vells de la botiga i un altre llibre d'albarans que no s'especifica si és només de dades o també de rebudes.

Altres objectes. Escacs, un drap de pinzell amb les figures d'Adam i Eva, sàrries o beaces, coves, un sac de forment, una caixa de navegar.

L'inventari d'un tender contemporani a Pere Ylari -Pere de Viana, 1467- es considerarà notable per la quantitat d'objectes penyorats que tenia la botiga, fet que es repeteix en aquest.²

A mitjan escala:

El pastador

Que possiblement estava a una algorfa entre el menjador i la cuina. Pels objectes que s'hi identifiquen, es tracta d'un obrador de pa que adesiara feia de rebost i de magatzem.

Al pis de dalt:

El porxo

Estava situat a la part superior de la casa, i hi havia dos mobles -un arribanc i una caixa- amb diferents objectes d'ús domèstic.

La cambra de l'esclava

Només s'hi trobaren quatre peces de poc valor, d'acord amb la condició social de la usuària: una dona d'uns trenta anys, de nom Maria i de nació de tàrtars. Segurament era la mare del nin de vuit anys, Joan, que apareix inventariat com a bord.

La cambra de Pere Terrassa

Un tal Pere Terrassa -el nom del qual coincideix amb el del jurista canonista- tenia, o havia tengut, habitació pròpia a la casa.³ Ignoram si era parent de Tomàs Terrassa, paraire

² LLOMPART, G.: "Botiguers i quincallaires a la pagesia de la Mallorca medieval", *BSAL*, 52, 1996, p. 179-207.

³ Un tal Pere Terrassa, apareix l'any 1447 com a jurista a PLANAS ROSSELLÓ, A.: "Los juristas mallorquines del siglo XV", *Memòries de l'Acadèmia Mallorquina d'Estudis Genealògics*, 7, 1997, p. 51.

-esmentat dues vegades a l'inventari com a oncle de l'hereva- o del mercader Berenguer Terrassa, també citat a la introducció. En tot cas, l'aixovar de la cambra era modest.

La cuina

S'hi troben els estris necessaris d'una cuina menjador familiar, tant per preparar els aliments com per menjar-los. Així mateix, els propis d'una bugada, com els cossis i el lleixiu.

La casa del cotó

Hi havia certes matèries primeres d'aquesta fibra, algunes obrades, i uns quants estris per treballar-les.

En conclusió, és un inventari ric en objectes, especialment els que pertanyen a l'àmbit dels teixits, fet en una casa benestant amb botiga, propietat del botiguer, situada en una plaça de referència de la ciutat. Se'n pot deduir que era una botiga important.

A través d'ell, es poden conèixer molts aspectes de la vida quotidiana de la Ciutat de Mallorca a la segona meitat del segle XV així com dels objectes que consumia la societat del moment, molts d'ells procedents de Flandes o dels territoris de l'actual Itàlia i, en menor mesura, d'Alemanya, França, Anglaterra i d'Alexandria, Xipre o Esmirna.⁴

A la vista d'aquest inventari resten per trobar i estudiar més inventaris de botiguers per poder encarar molts d'aspectes que resten en l'aire, uns més immediats i directes, altres més instrumentals i esbiaixats. Per exemple:

Cercar i estudiar els documents esmentats al final de l'inventari -especialment ric en referències- per endegar l'entrellat econòmic i les relacions de la família del botiguer amb tots els que hi apareixen.

Una aproximació al preu de les peces que hi ha a la venda i a l'import total de les mercaderies de la botiga que, en aquest cas, són d'un volum que permetrien igualar el botiguer a un mercader: importava i venia també a l'engrós Pere Ylari?⁵

Determinar el que és un botiguer i què un tender, termes sovint sinònims, així com identificar les diferències entre ells i un mercer. I entre aquells i un mercader.

Un repertori, per èpoques, dels objectes més habituals que es venen a les diferents botigues per mirar d'establir-ne eventuais tipologies.

Confecionar un glossari de termes.⁶

4 D'aquests dos darrers llocs procedia la cotonia o damita, tela blanca de cotó que data del segle XVII. Veg. DÁVILA CORONA, R.M.; DURAN PUJOL, M.; GARCÍA FERNÁNDEZ, M.: *Diccionario Histórico de telas y tejidos castellano catalán*, Salamanca, 2004, p. 72. De qualitat ordinària, procedia d'Esmirna (Turquia) o de Xipre. El DCVB diu de la cotonia que és un teixit de cànem -apte per a roba d'abric grollera o per a veles- o de fil de lli.

5 Per fer-se una idea de la gran vàlua de les mercaderies d'aquesta botiga, tengui's en compte que cinquanta-quatre anys després -el 8 d'agost de 1519, a Ciutat de Mallorca- Perot Bonnín, botiguer, havia de pagar 31 lliures i 6 sous a Pere Segura, mercader de la mateixa ciutat, només per una peça de xamellot blau, dues canes i mitja de vellut negre i mitja cana de tafetà blau. ARM, Prot. M-798, f. 75. La quantitat d'algunes peces era enorme: 12.000 agulles de cap petites, 4.000 civelles de sabater, etc.

6 Tant per a les paraules no documentades com per a les conegudes, la data de documentació de les quals es pot avançar. És el cas, per exemple, del "demito", esmentat a la nota 4.

Comparar totes aquestes dades amb altres botigues, i tendes de pobles o ciutats, de la Corona d'Aragó o d'altres indrets.

Transcripció

1465, desembre, 10. Ciutat de Mallorca.
Inventari dels béns de Pere Ylari, tender.
ARM, Prot. M-242, f. 188v-197v.

[188v]

In dei nomine, et eius gracia, amen.

Nouerint uniuersi quod cum heredes, tutores et curatores ac omnes hii qui alienam gerunt administrationem teneantur facere inuentarium seu repportorium de bonis quorum administracionem hauent idcirco.

Ego, Margarita, domicella, filia uenerabilis Petri Ylari, botigerii Maioricarum, et domine Caterine, coniungum deffunctorum, ac heres dicte domine matris mee prout in eius ultimo testamento facto et firmato in posse notarii infrascripti sub die uicesima nona mensis nouembris proxime lapsi et que dies suos clausit extremos dia tricesima dicti mensis...de iure meo comuni.

Etiam,⁷ uolens et cupiens iuxta legis consilium hereditatem et bona \dicte matris mee/ cum beneficio inuentarii adhère de consilio, consensu et uoluntate ac interuento uenerabilis Petri Terrassa in decretis licenciaque Bernardi Duran, presbiterorum, Berengarii Terrassa et Andree Botonat, mercatorum, michi in consiliariorum et administratorum per dictam dominam matrem meam, quondam, assignatorum prout dicto testamento continetur ne ultra uires hereditarias creditoribus dicte hereditatis uel aliis teneat. Et ne ipsa nostra bona perdi perire uel occultari ualeat temporis occurso obliuione, uel alio modo, sed ut beneficium per confectionem inuentarii illud conficientibus debitum et concessum michi conseruetur omnisque doli macula et sinistra suspicio penitus euictetur presens, facio inuentarium seu repportorium in et super omnibus bonis dicte hereditatis prout ad mei deuenerunt noticiam que quidem bona cum omnia diligencia scribi et repponi, feci in hoc presenti inuentario incohato secundum usum et consuetudinem huius regni Maioricarum ante tamen posito per notarium infrascriptum in iussu meo signo uenerande Sancte cru+cis.

E, primerament, atrobí en la dita heretat hun alberch o cases scituat dins la Ciutat de Mallorques, en la parròquia de Sta. Eulalia, al deuant de la Cort, tingut per la porció d'en Nono Sans, qui are és del Senyor Rey, per lo quall són tingudes a size de luísme e a cens de quorante e vuyt sols, pegadors cascun any en la festa de Sta. Lucia. E més, són tingudes per lo spital de Sent Andreu, los quals ara reb l-Espital General, vuyt sols cascun any, pagadors a la festa de Pascho. Mes, són tingudes per l-honorable en Pasqual Cama, a cens de sinch llibres dotze sols cascun any, pegadors en dos térmens, ço és la mitat a Nostra Dona de ffabrer e l'altra mitat a Nostre Dona de agost.

E affronta lo dit alberch o cases, qui solien esser antigament dos stages, de una part ab les cases de la heretat den Nicholau Mertí e, de tres parts, ab tres careras públicas. Dins les

⁷ "Etiam" apareix al marge esquerre del foli.

quals cases, atrobí les coses següents:

[189r]

E primerament, en lo menjador, atrobí les coses següents:

Primo, una taula mitgancera ab sos petgas.

Item, hun banch de fust derera la taula.

Item, dues cadiras mitganseras de barber.

Item, altre cadira de xiprés mitgensera.

Item, una taula redona.

Item, una lanse manescha.

Item, hun artibanch de dues caxes, ab panys e claus, en la una de las *qualls* atrobí les coses següents:

Primo, hun lansol de tres teles de bri e stopa oldà.

Item, altre lensol de bri e stopa de tres telles squinsat.

Item, altra lensol de tres tels de stopa oldà.

Item, altra lensol squinsat de stopa de tres teles de pocha velor.

Item, una tela de lensol de stopa.

Item, altre tela de lansol squinsade.

Item, hun *cànem* squinsat.

Item, en l'altre caxe del dit artibanch on se té pa.

Item, hun cofre vell embotit, sens pany ne clau, atrobí les coses següents:

Primo, hun lansol de stopa de tres teles oldà.

Item, altre lensol de bri e stopa de quatre teles oldà.

Item, altre lensol de stopa de quatre teles oldà.

Item, altre lensol petit de cànam de tres teles oldà.

Item, altre mig lensol squinsat de pocha vàlua.

Item, *hun* cuxí ab se cuberta, ab hondes de seda negra entorn.

Item, hun lensol de bri e stopa de quatre teles competent.

[189v]

Item, un brial de cotonina de la dita *deffuncta*.

Item, altre lensol de estopa de quatre teles oldà.

Item, altra lensol de bri e stopa de quatra teles mitgenser.

Item, hun brial de mi, dita hereva, de pocha vàlua.

Item, una roba de bristo folrade de blanquet.

Item, huns *parells* de stivals petits de cabrit.

Item, un *parell* de calses negres de miyó oldanes.

Item, dues berretas blaves oldanes.

Item, dues robes de bristo petites, oldanes, folrades de blanquet.

Item, dos *parells* de calses de miyons folrades de blau.

Item, dues gaquetas de miyó blenquinoses, oldanes oldanes.

Item, una venovata de bres de obre de milarasos.

Item, hun tros de canamàs vel.

Item, hun *parell* de stivals petits de cabrit.

Item, hun pagés de fust.

Item, hun banch de fust.

Item, hun paner de verduch per lavar pa de taule.

Item, dues geres de aram petites, una amb broch e l'altre sens broch.

Item, una xuga mans.

Item, hun stillador ab griffo.

Item, una garba de ganivetes en què havie tres ganivetes.

Item, un cuxí vermel.

Item, un arti banch de quatra caxas sens panys ne claus en las quals atrobí hun pitser de stany e hun cadaff de aram.

Item, hun libre apellat de Sent Agostí, petit.

Item, en l'altre caxe, atrobí les coses següents:

Primo, dues tovelloles blanques oldanes.

Item, pedasos de pocha value.

Item, un sach petit dins lo qual avia:

[190r]

Item, sis greselets d'estany.

Item, una tovellola d'estopa grosa.

Item, onze stormies de palme.

Item, dos oratoris petits.

Item, una lanta an son gorniment.

Item, un torn de filar lane ab se agula.

Item, hun spiador de stam.

En la case de la cambre atrobí les coses segents:

Primo, hun lit encaxat boxelat, mitgenser, ab se màrfaga de cànam plena de palla.

Item, hun matalaf de cànem verd oldà.

Item, altre metalaf vermel e negra, la cara e la sotana de cànam blanch.

Item, hun traveser ple de plome.

Item, hun perel de lansols de bri e stopa, de quatre teles cascú.

Item, dos coxins sens cuberta, plens de ploma.

Item, una flasade de borra oldane.

Item, una vànove de obre de roses.

Item, un cortinatga de quatre peses, ab son sobre cell vermelles, ab le flocadura blancha e vermella.

Item, hun benchal de la dita obra de dues caxas, ab panys e claus, en la una de las quals atrobí les coses següents:

Primo, un cofret en lo qual atrobí les coses següents:

Primo, dos fils de patre nostres de coral en una capseta blancha.

Item, set culleras de argent.

Item, hun drapet embarasat en lo qual havia hun cap e civela petit de argent e quatre platons, L aneletes tot de argent, e dues de argent.⁸

Item, hun parch de coratga vermell ab vores de ceda blancha als mig.

Item, hun tavelolí e hun capell.

Item, hun altra parx de velut carmesí ab or.

Item, una bosa de velut carmasí ab XXV botons de perles manudes.

Item, una coratga de argent ab lo parx violat ab cap e civela e dotse platons,

⁸ Darrere "dues" hi ha un espai en blanc que correspondria a un substantiu omès.

tot de argent.

Item, dues coretgas morades ab flocadura verda, la una sens civela ab VIII platons. L'altra, ab cap e sivela e set platons, tot de argent.

[190v]

Item, una altre coratga, lo perx negra, cap, e sivella, e V platons tots de argent.

Item, una coratga ab lo parx morat, trencat, cap e sivella, e VII platons, tot de argent.

Item, hun sagell de argent ab marcha de hun falchó, lo qual sta penyora.

Item, dues turqueses de or ab la una pedra grossa; l'altre, petita; dos segells de or; hun robinet; altre robí petit; hun diamant; dues vergatas de or.

Item, una cadena de or petita e una creuata de argent ab la ab le una part, e l'altre Nostra Dona.⁹

Item, hun nocelet ab frasquets de pochà vàlua.

Item, una cuberta de coxí petita dins la qual avia set cubertas de coxí.

Item, altre cuberta de coxí en la qual havia camises, cosets, albanecas, e frasques de mi, dita hereva.

Item, hun scapoló de drap de Alamanya qui tirà VIII canes e mitga.

Item, dues capsetes ab certas medexes de fil de or.

Item, en l'altre caxa del dit artibanch atrobí les coses següents:

Primo, dues tovalles listades ab listas blaves.

Item, dues tovalles blanques.

Item, una pesa de tovalons larchs ab listas blaves.

Item, XXV torchabochas petits blanques.

Item, tres peses de tovelons lonchns ab listes blaves.

Item, dos axugamans ab listas blaves amples.

Item, altra axugamà ab listas stretas blaves.

Item, dos tovelons blanchns de una cana.

Item, sinch tovalles largas blanques.

Item, XII tovalolles noves de stopa.

Item, XVIII tavelloles primes ab rande e dues primes sens rande, la una és affegide per mig.

Item, una cuberta de coxí ab una toveloleta e trosos de drap de pochà vàlua.

Item, una cabalera de seres per tenir puntas.

Item, una banchata de dues caxes buides.

Item, una cadireta ab pany e clau buide.

Item, hun paner de verduchs per donar pa als morts.

Item, hun parell de lensols de bri e stopa de tres teles cascú.

Item, hun drap de pinsel ab figures de Adam de e Eva.

Item, dues catifes oldanes e hun drap listat, lo qual sta penyora.

Item, hun coffre deurat bell en lo qual atrobí lo qui-s següex:

Primo, una roba de drap negre desforade.

Item, altre coffre consemblant en lo qual atrobí lo qui-s següex:

Primo, una capsà redona en lo qual havia un sinyel de or, ab floch de or e

⁹ Després de "de argent ab la" hi ha un espai en blanc on manca el nom de la imatge que hi havia a l'altra cara.

de seda.

[191r]

Item, dos gipons de ustade negra petits e dos salós de drap negre petits.

Item, hun stox de cànam negre.

Item, hun orinal ab serpelera.

Item, hun spolsador

Item, una làntia ab son gorniment.

Item, en lo scriptori atrobí les coses següents:

Primo, dues copes de argent de pes de.¹⁰

Item, una tassa de argent bolada, la qual sta penyora per lo sagell de les grameles.

Item, hun broquer.

Item, una spase la qual té en Pentinat per vendre.

Item, unas parts velles.

Item, hun baral amb ayquo de donzell.

Item, hun caratalat mig de vin blanch de cuyt.

Item, en lo porxo demunt atrobí les coses següents:

Primo, un artibanch de dues caxes vell, ab panys, en la una de las quals atrobí les coses següents:

Primo, dues tovalles de pastar.

Item, una mànaga de clareya.

Item, dos canamasos grosos.

En l'altre caxe, havia segí e frasques.

Item, un siti de bova e una corbeta.

Item, un canelobre de ferro.

Item, tres xebrons velles.

Item, en una cambra de la sclava atrobí:

Hun lit de posts ab dos banchs, ab una marfagata plena de palla.

Item, hun ~~lensol~~ traspontí de cànem blanch.

Item, hun lensol de sepo vell.¹¹

Item, hun cubertor vermel e negra molt vell.

Item, en una altre cambra, ha on jau lo dit mossèn Pera Tarasse, en la qual atrobí les coses següents:

Primo, hun llit encaxat, vel, ab se màrfa de cànem plena de palla.

Item, hun traveser ple de ploma.

Item, una vànove de mila rasses oldana.

Item, hun parell de lensols de stopa, de tres teles cascan, oldans.

[191v]

10 No s'especifica el pes.

11 No hem accentuat "sepo" perquè desconeixem la paraula. Es semblant a "sapó", caveguell, però el sentit no hi té res a veure.

Item, hun punta peu, devant lo dit lit, qui no-s obre.
Item, una taula unise ab sos petgas.

Item, en la casa de la cuyna atrobí les coses segents:

Primo, hun artibanch scalfat de dues caxas buyt.
Item, hun morter de coura ab se mà.
Item, quatre lumaners de ferro.
Item, dues ralles.
Item, quatre oles e una casolla, tot de terra.
Item, dues olles de coura.
Item, una paella ab se giradora.
Item, hun ast de ferro gran; altre, petit.
Item, uns ferros de foch.
Item, una caldera,
Item, una caldera gran; altra, mitgensera; altre, petita.
Item, una conqueta.
Item, dos besins de leutó e dues bacinetes.
Item, dos cosis de terra.
Item, tres escudeles de stany ab oreles grans e una xique.
Item, tres greselets de stany, dues petenes, quatre plats, totes tres mitgenses, e hun gran.
Item, tres scudeles, tres plats de terra.
Item, tres teledors de fust.
Item, un morter de terra ab tres boxos.
Item, dues gerres de terra.
Item, una alfàbie per tenir aygua e una per tenir lexiu.

Item, e la una casa del pestador, qui sta a mitga scala, atrobí les coses següents:

Primo, una pastera de fust.
Item, tres sedasos oldans.
Item, dues posts de pastar.
Item, una caxe vella per tenir ferina.
Item, hun tros de pelissa e hun cobribanch per cobrir lo pa.
Item, una alfàbia buyde per tenir sagó.
Item, una gerra per tenir olives buyde.
Item, hun caratel buyt.
Item, una scala de fust.
Item, un cove e una ratera.

[192r]

Item, una sària ab carbó.
Item, sinch gerres olieres trencades.
Item, una alfàbia buyde per tenir oli.
Item, dos parells de cardes velles.
Item, un baral de tenir vi buyt.
Item, hun saquet de cànem dins lo qual havie entorn mitge barcela de sall.

Item, en la case del cotó:

Entorn XX *lliures* de cotó arcagat.
 Item, dues mitges saques de cotó sens arcagar.
 Item, dues debenadores sens peu.

Item, atrobí, en la botiga devall, un taulell de fust ab dos caxons sens pany e clau dins lo qual atrobí les coses segents:

Primo, XVIII capels de feltre dolents e ya usats.
 Item, un nocelet de scapolons de canamasos negres, verts, grochs e vermels; entre tot, VIII *canes* VI pams.
 Item, dos scapolons de fustani senrós qui tiraven VIII *canes* e mitga.

Item, en l'altre caxa, atrobí les coses segents:

Primo, un *parell* de borsequins blanchs oldans.
 Item, un plech de trosos de cànem.
 Item, certes penyores stans en lo dit taulell, les quals son scrites en lo libre de deutes, al qual o rametan.

Item, entrant en la botiga per la porta de la carrera, ha sinch penastatges, en lo *pus* alt de los quals atrobí les coses segents:

Primo, una pesa de cri arnade.
 Item, dues pesas de romillo per màrfagas qui tiraren XXXXV *canes*.

Item, en l'altra penestratga, atrobí les coses següents:

Primo, dues peses de vilatga xerloé de nombre de XX e altre de XVIII.
 Item, dues peces de dit xerloé, la una de VIII, l'altre de VII.
 Item, dos trosos de burch qui tiraven XXXXV *canes* sinch pams.
 Item, dues peses de verdum qui tiraven XXXVIII *canes*.
 Item, dotse plechs de beretas de colós.

Item, tres *canes* del dit verdum.
 Item, hun scapolò de burch qui tirà XXVI *canes* e mitga.
 Item, un altre qui tirà VIII *canes* e mitga.
 Item, hun fil de ganivets en que na.¹²
 Item, una dotsena de beynes ab ses oletes.
 Item, dues dotsenes de oletes de beynes.

[192v]

Item, XXII coretges de stam de diverses colós de pocha vàlua.
 Item, divuit boses de cuyro de pocha vàlua.
 Item, sis dotsenes de cordons blanchs ab caps.
 Item, tres fils de patre nostres negres e hun fil de oliveta.
 Item, quatre peses e mitga de veta de sede de cabès de diverses colors.
 Item, sis peses de veta streta.
 Item, hun trosell on havia sis camises de home e sis payos de drap groser.

Item, en lo quart penastatga atrobí les coses segents:

Primo, una capseta en que havia entorn dues groses de ancles de texidor.

¹² La frase acaba talment com es transcriu.

Item, una capsata en que ha sis drapets de agules de cusir en què ha hun millar de milla de Sent Jacma.

Item, dotze millars de agulles de cap petites e doscentes sinquanta e sinch de grosses per mantell.

Item, una capseta ab XXXVI didals.

Item, una capseta en què ha scachs e frasques.

Item, un belonet de feros de poch.¹³

Item, una capsata ab balanses de pes de florí.

Item, una pedre de scachs.

Item, una capse gran en què havia les coses segents:

Primo, dos papers en què ha XXIII gandales de sede de diverses colors.

Item, hun paper en que ha VIII colars de lentie.

Item, hun paper en que ha VIII colars, XII cosets de cede ab argentaria, e sens argentaria, de diverses colors.

Item, una tovellola de cap de lit ab argentaria per perteras.

Item, VIII albanecas de dona.

Item, dos cambuxos.

Item, quatre capels de li.

Item, set colars de camises.

Item, sis mocados.

Item, hun coset de li e hun collar de camisse.

Item, set tovellolins de cap.

Item, dues camises primes noves de home.

Item, una camisa e unes braques usat de homa.

Item, una capse ab cordons e, de cede ab caps, dues dotzenes.

Item, certs trosos de veta de cabès, que serian entorn quatre canes.

Item, dues dotzenes de tiretas curtes de cede.

Item, una altre capse en la qual avia set vels de cotó prim, sis mitgans e.¹⁴

Item, una altra capse quatre palms de ustade de Xipre e hun colar telat petit.

Item, una camise e tres panyos.

Item, set dotzenes de tiretes de cuyro.

[193r]

Item, L clauers de sede de home e de done morischs e set de stam.

Item, en una altre capse, quatre peses de flocadura de sede de colors.

Item, una dotzena de boses de Macine.

Item, altre dotzena de dites boses.

Item, tres capdelers de cordonet.

Item, dues peses de veta streta de diverses colors.

Item, tres parells de guants.

Item, en una altre capse, tres mitges peses vete ab hun listó.

¹³ Manca la paraula que vendria després de "poch".

¹⁴ La frase queda interrompuda després de la conjunció "e".

Item, vuyt onzes de fil de Nàpols.

Item, quatre *lliures* e mitge de fil debenat de moltes colors.

Item, hun talaquet ab tres dotzenes de castanells petits.

Item, hun saquet ab frasques de pochà vàlua.

Item, en l'altra parastatga:

Sinch ascapolons de bordat, qui tiraren trenta sinch canes e mitga.

Item, quatre trosos del dit bordat qui tiraren denou canes.

Item, una capseta set *onzes* e mitga de fill adinades.¹⁵

Item, unas tisoires grosses.

Item, en una capsà tenia quatre canonets e sinquante vuyt pintes.

Item, hun caxí per tenir *diners* ab sa clau, en lo qual atrobí una *lliura* setze sols, los quals prenguí.

Item, en una capsà, una *lliura* e mitga *onze* de fil de Nisa cabdellat.

Item, quatre capdells de fill de Burgunya qui peza vuyt *onzes*.

Item, hun saquet en què havia II mil DIII tatxes stanyades.

Item, hun altre saquet MDCL tatxes negres.

Item, hun altre saquet quatre milia civelles per sabaters.¹⁶

Item, dues coltelines.

Item, hun parell de tisoires velles desguornides.

Item, huns sint sens tayilla ab hun cap.

Item, una alclusa ficada e hun rabassell e una almadragua.

Item, dos cadanats morischs sens claus.

Item, unes balanses sens bras petites.

Item, altres balanses petites guornides.

Item, sinch *lliures* de forment a menut.

Item, hun picaroll ple de plom, de pes de sinch *lliures Maioricarum*.

Item, una capzeta en què havia dues *onzes* mancho hun quart.

Item, una caxa petita sens panys e clau en la qual atrobí les coses següents:

E primerament, quatre barretes vermelles sanars en hun trosell.

Item, en hun trosellet, una carmayola e dues caloras de grana.

[193v]

Item, dues tovalloles ab una trena d-or al mig per casulla e hun parell de punyets, los quals stan penyora.

Item, una *lliura* e sinch *onzes* de fill de Niza cabdellat.

Item, dues *lliures* sinch *onzes* de fill de donardo.

Item, dues *lliures* III *onzes* de fil de Nàpols.

Item, dues *lliures* nou *onzes* de fill blau.

Item, sis dotzenes de tiretes vermelles de venecians.

Item, dues *lliures* una *onza* de fill canegat.

Item, *lliura* sinch *onzes* de fill de Nàpols.

Item, vint e hun vells grossers.

Item, sinch canes de veta de cabos de fill.

¹⁵ Després de "capseta", tendria sentit la preposició "amb". La darrera paraula és de difícil interpretació.

¹⁶ Després de "saquet", tendria sentit la preposició "amb".

Item, sis palms de toraniell vermell e tres palms de tercenell negre.

Item, un ram de cotó blau.

Item, sis vells grossers.

Item, set vells strets.

Item, dos vells burells.

Item, tres ascapolons de tela de Lamanya qui tirà dezet canes e mitga.

Item, dos ascapolons de drap de Olanda que tiren deu canes e mitga.

Item, tres ascapolons de drap de Gènova que tiren sinch canes.

Item, dos trosos de drap calabrès qui tirà una cana.

Item, una rova e dues mitges de pedre.

Item, hun barrill de fill per balestes.

Item, dues capsanes per capirons.

Item, una cana de fust.

Item, dues lliures e mitga de seda de diversors collors.

Item, en l'altre part del pilar de la dita botigua, en lo primer parastatge dalt, atrobí les coses següents:

Primo, tres lliures de cotó flux.

Item, una peza de de nombre de XXXXVII.¹⁷

Item, set peses de vilatge xerlohé .

Item, tres peses de verdum.

Item, en l'altre parastatge, atrobí les coses següents:

Primo, denou peses de bordat.

Item, una seneleta ab cotó de volua.

Item, sis peses de damitto blanch qui tiren una e sis canes senseres.

Item, tres peses dos ascapolons de damitto blanch que tiren XXVI canes.

Item, tres peses de drap calabrès qui tiren deu canes cascuna.

Item, dos ascapolons del dit drap qui tiren deu canes.

Item, dos ascapolons de bri e stopa qui tiren nou canes.

Item, hun ascapoló de drap calabrès que tire tres canes.

Item, una peza de drap de Lamanya.

Item, quatre pezes e scapolons de Olanda qui tiren setante una cana.

[194r]

Item, hun scapoló de drap calabrès qui tirà dues canes e mitga.

Item, una peza de drap de Gènova qui tirà set canes, tres palms.

Item, tres pezes del dit drap qui tiren vint e dues canes, hun palm.

Item, tres ascapolons del dit drap qui tiren quinze canes, tres palms.

Item, quatre ascapolons qui tiren trenta tres canes e mitge.

Item, una peza del dit drap qui tirà quinze canes, tres palms.

Item, dues pezes del dit drap qui tirà vint e set canes, tres palms.

Item, hun ascapoló de drap de Calàbria qui tirà cinch canes.

Item, trenta cinch lliures de coto fillat.

Item, en l'altre parastatge, atrobí les coses següents:

E primerament, sexante berrets sanars.

Item, sinch berretes burelles senars.

¹⁷ Hi ha un espai en blanc, com d'una paraula, entre les dues preposicions "de" que apareixen juntes.

Item, quinze berretes vermelles dobles.
 Item, VII baretes negres dobles.
 Item, sinch berets negres molt petits senars.
 Item, una lliura VIII onzes de coto filat prim.
 Item, una pesa de salla morada qui tirà XVI canes.
 Item, una pesa de salla verde que tirà XVII canes.
 Item, una pesa de salla blaua qui tirà VIII canes II palms.
 Item, una pesa de salla negre qui tirà V canes III palms.
 Item, altra pesa de salla blaue qui tirà XV canes II palms.
 Item, altre pesa de salla verde clare qui tirà XII canes VI palms.
 Item, hun scapoló de salla leonade qui tirà dues canes hun palm.
 Item, hun scapoló de salla morade qui tirà I cane dos e mig.
 Item, un scapoló de la dita salla qui tirà una cane.
 Item, dos scapolons de salla negre qui tiraren VII palms.
 Item, hun scapolonet de salla blaue qui tirà dos palms.
 Item, hun scapoló de mito groch qui tirà quatre canes.
 Item, hun scapoló de demito color de torenгат, qui tirà tres palms.
 Item, una pesa de romillo qui tirà XXXV canes e miga.
 Item, una pesa de burch qui tirà XXI canes VII palms.
 Item, altre pesa del dit burch qui tirà XXII canes.
~~Item, altra pesa del dit burch.~~
 Item, una pesa de verdum qui tirà XV canes V palms.
 Item, altre pesa de burch qui tirà XXVIII canes.
 Item, altre pesa de burch qui tirà XXVIII canes.
 Item, altre pesa de burch qui tirà XVIII canes VII palms.
 Item, altre pesa de burch qui tirà XX canes hun palm.
 Item, una pesa de vilatge xerloc qui tirà XX canes.
 Item, altre pesa de vilatge xerloc qui tirà XVII canes II palms.

[194v]

Item, hun scapoló del dit xerloé qui tirà dues canes.
 Item, una pesa del dit xerloé qui tirà XXIII canes e mitga.
 Item, altre pesa del dit xerloé qui tirà XXVIII canes e miga.
 Item, altre pesa qui tirà XXIII canes e miga.
 Item, altre pesa del dit xerloé qui tirà XV canes V palms e hun scapoló qui tirà tres canes.
 Item, hun scapoló de verdum qui tirà deu canes III palms.
 Item, una pesa de burch qui tirà C e X canes.
 Item, hun scapoló de burch qui tirà VII canes.
 Item, una xerpelera de xerloé qui tirà V canes, VII palms.
 Item, altra xerpelera de xerloé qui tirà VII canes.
 Item, altra xerpelera del dit xerloé qui tirà VI canes
 Item, hun scapoló de burch qui tirà VII canes.
 Item, hun scapoló de xerloé qui tirà VIII canes V palms.
 Item, X peses de tri de larch cascuna de V canes dos palms o aquen entorn.
 Item, dues berretes negres dobles de pocha velor.
 Item, una pesa de romillo qui tirà XXIII canes.

Item, una pesa de romillo qui tirà XVI canes.
Item, onze peses de perelle.
Item, un scapoló de romillo qui tirà VI canes.
Item, dos scapolons de romillo qui tiraren VII canes.
Item, tres serpeleras de romillo qui tiraren VIII canes VII palms.
Item, tres scapolons de serpelera qui tiraren VII canes e miga.
Item, sis trosos de romillo qui tiraren sis canes.
Item, hun scapoló de tri qui tirà I cane VI palms.
Item, quatre trosos de serpeleres de fil de burguya, qui tiraren VI canes.
Item, hun scapoló de perelle qui tirà I cane sinch palms.
Item, una pesa de romillo qui tirà XXXVII canes e miga.
Item, altre pesa de romillo qui tirà XXVIII canes.
Item, altre pesa de romillo qui tirà XXIII canes.
Item, hun scapoló de romillo qui tirà VI canes.
Item, hun tros del dit romillo qui tirà VI palms.
Item, sinch saquets buydes per tenir cotó.
Item, una carta de perella.
Item, un tros de saque ab sinch trosos de cànem.
Item, hun sach ab vint e sinch berets molt sotils blanchns.
Item, dos trosos de cànem vels per cobrir le taule.
Item, una bala de burch en lo qual havia tres peses qui eren de nombre le une de CXXVIII; altres e un quart l'altre CXXXI hun quart; l'altre CXXX menys hun quart ab se serpelera qui tirà XIII palms.
Item, una caxe de navagar gran, ab pany sens clau, ab dos anels cordats a cascun cap, vella, dins la qual atrobí les coses segents:

[195r]

Primo, a hun caxó del cap de la dita caxe, XXII mirals.
Item, CCCXX pintes.
Item, una pesa de ustade negre de Flandas, emberasade ab una cane de canamàs vermell.
Item, hun altra scapoló de la dita hostede qui tirà quatre canes sis palms, emberasade ab una altre cana de cànem vermell.
Item, dos scapolons de hosteda de Flandes qui tiraren tres canes e miga.
Item, altres dos scapolons de la dita hosteda qui tiraren V canes hun palm.
Item, hun scapoló de setí qui tirà dues canes sinch palms.
Item, hun scapoló de domàs negra qui tirà I cane, II palms, hun quart.
Item, hun scapoló de domàs negra qui tirà VIII canes e miga, lo qual setí sta amboicat ab una cana de cànem verd.
Item, set trosos de fustani negre, qui tiraren XII canes.
Item, hun tros de mito argentat, l'altre de fustani argentat, qui tiraren II canes sis palms.
Item, sinch scapolons de demito burel qui tiraren tres canes V palms.
Item, hun scapolonet de fustani burel qui tirà hun palm.
Item, hun scapoló de demito blau qui tirà I cane, tres palms.
Item, tres scapolons de demito negre qui tiraren III canes, V palms.
Item, quatre trosos de demito leonat qui tiraren XVIII canes e miga.

Item, hun scapoló de fustani negre qui tirà tres canes, IIII palms e mig.
 Item, hun scapoló de demito burell qui tirà tres canes, set palms.
 Item, quatre scapolons de demito burell qui tiraren V canes, V palms e mig.
 Item, hun scapoló de fustani burell qui tirà quatre canes VII palms.
 Item, quatre scapolons de demito burell qui tiraren V canes sinch palms e mig.
 Item, hun scapoló de fustani burell qui tirà IIII canes, VII palms.
 Item, dos scapolons de demito burell qui tiraren onze canes.
 Item, hun scapoló de Bristo burelet qui tirà III canes, V palms e mig.
 Item, hun morter de coura sens mà, lo qual es d'en Vilanove. Sta penyora per.¹⁸
 Item, una capsa en la qual havia nou mirals de berber, sens luna, XII manechs de luna e hun mànech de talant de sabater e entorn mill ferros de alena.
 Item, trosos de posts de pocha vàlua e una miga bota de mena asgavallada.
 Item, unes debenadores ab son peu.
 Item, altre peu de debenadores trencat.
 Item, una sistela ab hun forelat e coretges de porta e altra ferramenta de pocha vàlua.
 Item, un cove de canya vell dolent.
 Item, hun besí qui sta penyora d'en Trestany per X sous VI diners.
 Item, unes debenadores de fust ab peu de fust.
 Item, hun godondart.
 Item, hun stox de cànem blanch.
 Item, en dues posts, XXVIII capels de feltre de pocha vàlua.
 Item, al treginat XII grocels de corda de cànem, dos perels de sperdayes e tres perels de sperdeyes.

[195v]

Item, una lliura de fil de letres capdelat.
 Item, unes balances ab hun mig cortó de pedre.¹⁹
 Item, altres balances desgornides.
 Item, hun sach de cànem larch ple de fforment en lo qual ne ha VIII quarteres.
 Item, en una caixa, atrobí les coses segents:
 Primo, una peca de cànem verda qui tirà XX canes.
 Item, un scapoló de cànem torenyat qui tirà quatre canes, II palms.
 Item, un scapoló de cànam groch qui tirà VIII canes e miga.
 Item, tres scapolons de cànem vermell qui tiraren XVII canes III palms.
 Item, un scapoló de cànem negra qui tirà XII canes e miga.
 Item, un scapoló de cànem tenat qui tirà VI canes, II palms.
 Item, un scapoló de cànem blau qui tirà XIII canes.
 Item, un scapoló vermell qui tirà tres canes sis palms.
 Item, una pesa de cànem blau qui tirà XV canes VI palms.
 Item, un scapoló de cànem verd qui tirà IIII canes.
 Item, un scapoló de cànem vermell qui tirà III palms.

¹⁸ Al final de la frase, sembla faltar un nom propi.

¹⁹ Mig quartó equival a 1/8 de rova, en la mesura de grans.

Item, un altre scapoló de verd qui tirà VIII canes e miga.
Item, dotze scapolons de fustani vergat qui tiraren XVIII canes.
Item, onze scapolons de fustani burell qui tiraren XX canes III palms.

Item, en una altra caixa consemblant, atrobí les coses següents:
Primo, tres scapolons de drap de Jènova qui tiraren XXVI canes, V palms.
Item, hun scapoló de Olande prima qui tirà V canes, sis palms.
Item, hun scapoló de Alamanya qui tirà VIII canes, VII palms.
Item, tres peses de Alamanya de nombre XV.
Item, una pesa de Olande qui tirà XXV canes e miga.
Item, altre pesa de Olande qui tirà XXI cane, VII palms.
Item, hun scapoló de Olande prima qui tirà XIII canes, V palms.
Item, altre scapoló de dita Olande qui tirà VI canes II palms.
Item, altre scapoló de Olande prima qui tirà VII canes, V palms.
Item, altre scapoló de dita Olande qui tirà VI canes VII palms.
Item, altre scapoló de Olande prima qui VII canes IIII palms.
Item, altre scapoló de dita Olande qui tirà VII canes.
Item, altre scapoló de dita Olande qui tirà XII canes, II palms.
Item, una pessa sensera de Olande prima qui tirà XXVII canes.
Item, hun scapoló de Olande qui tirà VII canes.
Item, altre scapoló de dita Olande qui tirà XIII canes, VI palms.
Item, XXVIII lliures de fil de donardo.
Item, I lliura, VIII onzes del dit fill.

[196r]

Item, XVI berets senars violats.
Item, dues beretes vermelles dobles, una vermela senar e una negre senar.
Item, XVI berets negres dobles.
Item, sis beretes violades dobles.

Item, dins una taula de la carera, atrobí les coses segents:
Primo, *claus*, dos sperons, una clau e frasques de pochà vàlua.
Item, una caixa vella sens cuberta dins le qual havia quatre puyals ab beyna e unes tissores, tot vell.
Item, XXXX ganivets de pochà vàlua rovellats.
Item, dues saques de cànem gros molt velles e dolentes.
Item, certa quantitat de dogues de bota.

Item, en l'altra taula atrobí les coses següents:
Primo, hun berill on havia CCCXXXX *claus artes*.
Item, en hun altre berill, havia MCCCLXXXX *claus* de quatra *sous*.
Item, mig berill de pilotes de terra de Flandes.
Item, dues anses de caldera de fero.
Item, una sistelata plena de feramenta de pochà vàlua.
Item, una olla de coura qui sta penyora.²⁰ Es d'en Cancelade e una ansa de ferro.
Item una serpelera de berall.

²⁰ Després de “penyora” hi ha un espai en blanc que equival a dues o tres paraules.

Item, hun artibanch vell, dolent, de pocha vàlua, dins lo qual havia frasques de pocha vàlua.

Item, ab hun saquet XV lliures e miga de fil de Burguya.

Item, hun costal de fil de Burgunya qui pesa I *quintar* L lliures, net.

Item, hun saquet de li de Alexandria qui pesa LXXV lliures, net.

Item, en huna sària vella, III *quintars* LXXX lliures de claus de IIII sous.

Item, en hun caxonet petit ab pany e sens clau en la qual atrobí scriptures e cartes següents:

Primo, lo testament del dit *quondam* Pera Ylari, pare meu, fet e fermat en poder del discret en Gabriel Mersall, *notari*, sots a VIII de Juny, any mill CCCCL tres.

Item, un instrument fet e fermat en poder del discret en Bernat Sala, *notari*, *quondam*, sots a XXX de janer, any mill CCCCVII, ab lo qual en Nicholau Mertí comprà unes cases de la heretat d'en Jacme Belloch, beyner.

Item, una carta en pregamí feta en poder del discret en Pera Segura, *notari*, sots a VIII de marts any mill CCCCLVIII ab la qual appar com la dona, mare mia, comprà dels hereus d'en Nicholau Mertí unes cases.

Item, una carta en pregamí, feta en scrivania del Senyor Rei sots a VI de setembre, any mill CCCXXVIII, ab la qual appar com Anthoni Julià, corder, e se muller vaneren unes cases a n-Ernau Matheu, sabater.

[196v]

Item, una altre carta feta en la scrivania del Senyor Rey, sots a XXVIII de maig, ab la qual appar com n'Ernau Trobat, sabater, vané unes cases an *en* Blay de Fargues, sastre.

Item, una carta en pregamí feta en poder la scrivania Rey, sots a XIII de juliol, any mill CCCCVII, ab la qual appar com en Berthomeu Lorens e Enrich Enfós, sastres, meurmesós d'en Blay de Fargues, vaneren unes cases al dit *quondam* pare meu.

Item, una altre carta feta en la dita scrivania, sots a XXVI del mes de maig, any mill CCCCVIII, per la qual se mostra com en Berthomeu Palau, cirurgià de *Mallorques*, hereu de la dona Greciose, muller sue, *quondam*, vané a n-Ernau Trobat unes cases de la dita heretat.

Item, hun trenslat autèntich de una carta feta en poder de la scrivania del Senyor Rey sots a XXVI de abril, any mill CCCLXXX hun, per la qual appar com en Pera Olomar e Coloma, se muller, vaneren a n-en Johan Nicholau, pichapedres, hun alberch.

Item, una carta feta en la dita scrivania sots a XIII de agost, any mill CCCXXXIII, ab la qual appar com en Gabriell Abellar, *notari* de *Mallorca*, procurador de la dona Perata, sa muller, e de la dona Joanneta, muller del discret en Johan Dezpuig, *notari*, vané unes cases a n-en Pera Salla, tixador, de la heretat d-en Nicholau de Vela.

Item, una carta feta en la dita scrivania sots a VII de febrer, any mill CCCCLX, per la qual en Pera Sala, texidor, e se muller vanen les demunt ditas cases an-en Thomàs Terrase, peraira.

Item, altre carta feta en poder del discret en Gabriell Aballar, *notari*, sots a XI de setembre, any mill CCCCLVIII, per la qual appar com le dita dona mare

mia tenie d-en Pau Pardo, XVI lliures censals.

Item, altra carta feta en poder del discret en Johan Roig, *notari*, sots a VIII de febrer, any mill CCCCLVIII, per la qual appar com en Berthomeu Beyone, procurador, substituït d-en Pera Tiró, procurador de la dona Margarita, mare del dit *quondam* pare meu, àvia mia, confessa aver haver rebut de la dita mare mia aquelles XXV lliures que lo dit *mon* pare havia lexades ab son testament.

Item, una carta de fi feta en poder del discret en Johan Roig, *notari*, sots a XXI de novembre any mill CCCCLXI, la qual féu la dona Perata, muller qui fonch d-en Thomas Tarrassa, oncle meu *quondam*, a le dita mare mia per tots los drets dotals e altres que li pertanyien en los béns del dit merit seu.

Item, altre carta feta en poder del discret en Gabriell Abellar, *notari*, sots a XI de

[197r]

Abril, l-any mill CCCCLVII ab la qual appar com la dita mare mia comprà XXVIII lliures censals sobre le parròquia de *Sancta* Margarita de Muro e singulars de aquella.

Item, altre carta feta en poder del dit *notari* sots a X de octubre, any mill CCCCLVIII, ab la qual appar com la dita mare mia comprà XVI lliures censals de la dita parroquia e singulars de aquella.

Item, una carta feta en poder del discret en Johan Roig, *notari*, sots a XXII de octubre, any mil CCCCLVIII, ab al qual appar com la dona Beatriu, muller d-en Pons Ramis, mercader, *quondam*, Nedal Johan, mercader, e altres, per rembre e quitar XVI lliures censals que a la heretat d-en Matheu Vaquer, venen a la dita dona, mare mia, XVI lliures censals.

Item, altre carta feta en poder de dit *notari* sots a XII de maig, any mill CCCCLXI per la qual appar com los hereus d-en Matheu Vaquer firmaren remsó de les demunt ditas XVI lliures e posaren en lur loch la dita mare mia.

Item, una èpocha feta en poder del *notari* sots a VII de janer, any mill CCCCLX, per la qual appar com la dita dona, mare mia, pagà lo preu de les ditas XVI lliures.

Item, dos libres de comptas de albarans, dades e rebudes.

Item, dos libres de comptes vells de la botigue.

Item, hun altre libre de albarans.

Item, moltes cartes e scriptures.

Item, una sclava de nació de tartres apellade Marie, de adat de XXX anys, o aquen entorn.

Item, un bort lor apellat Johan de edat de VIII anys o aquen entorn.

Item, atrobí en la dita heretat unes cases scituades en la adoberia vella, les quals foren d-en Thomàs Tarrasse, oncle meu, segons se mostre ab hun instrument demunt continuat de la present carta e les quals són pervingudes a le dita mare mia, qui les pagà per deffalment de béns del dit Thomàs.

Hec, et non alia bona inueni stare in praedicta hereditate que ad meam deuenerunt noticiam protestor tamen *quod* si plura bona seu iura dicte hereditati pertinencia deinde in uenero id

[197v]

totum quitquid et quantum fuerit mox in presenti inuentario scribi et reponi faciam omni fraude malignitate et collusione restantibus penitus et exclusis sub bonorum meorum presencium et futurorum omnium ubique obligacione. Et quia sum minor uiginti quinque annis maior tamen quatuor decim annis, iuro per Deum et eius sancta quatuor euengelia meis manibus corporaliter et sponte tacta contra praedicta non uenire ratione minoris etaatis. Quod est actum in civitate *Maioricarum*, die decima mensis decembris, anno a *nativitate* Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quinto. Signum mei, Margarite, domicelle praedictae, que hec dicto nomine laudo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Bartholomeus Vaquer, chirurgicus; Bartholomeus Laurentii, sartor; Andreas Gasso, gonterius; Bernardus Garrell, parator, et Petrus dez Portell, scriptor cives *Maioricarum*.

